

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

виносить: в Австрії:
на цілий рік 24 К
за пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною висилкою 7 доларів або 14 рублів; з висилкою двічі в тижні 6 доларів або 12 рублів; з висилкою що суботи 5 доларів або 10 руб. Пoodиноке число по 10 сотинів.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

ХРИСТИЯНСЬКО-СУСПІЛЬНИЙ ДНЕВНИК.

„Вирвеш ми очі / душу ми вирвеш: а не возьмеш милості / віри не возьмеш,
бо руске ми серце / віра руска“. — З Русланових посадів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских съят о 5 год. по полуночи. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовського ч. 15, II поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського в паса жі Гавсмана.

Рукописи звертається лише з попередньо засторогу.

Рекламації лише неопечатані вільні від порта. — Оповістки звичайні приймаються ся по цн 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 сот. Подаки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки

3 ПОЛІТИЧНОЇ НИВИ

(X) Закінчилася пора політичного відпочинку літнього в нашій монархії. Звичайно з днем уродин цісаря починаються в обидвох половинах монархії наради міністрів, а також і провідники політичних сторонництв розочинали свою діяльність.

В понеділок дня 19. серпня відбулася рада міністрів під проводом бар. Гайнольда. Але й мимо літнього відпочинку міністрів і політичних провідників не можна було за весь той час говорити про „огіркову пору“ навіть у внутрішній політиці, не кажучи вже про заграницяні справи. Сего року часописи зовсім не були в клопоті що до матеріалу. Угодові переговори між Німцями і Чехами, справа укр.-руського університету і польско-руського порozуміння і південно-слов'янське питання, котре із щораз більшою настійчивостю висувається наперед, а особливо мадярське піноване в Хорватії, босанська подорож міністра д-ра Білінського, все те давало велими богато матеріалу до днівникарського обговорювання. Таким способом перехід від т.зв. „літнього відпочинку“ до далішого робочого часу відбудеться зовсім непомітно.

Правительство має намір скликати сесію делегацій і краївих соймів у другій половині вересня зараз після Евхаристичного конгресу.

Сим разом австрійська делегація зможе буде з тих самих членів, що і в попередній сесії, але угорська делегація має бути заново вибрана, а тим спосібом можуть в її складі вийти нові члени.

Австрійська державна рада має зібратися після сесії краївих соймів около 20 жовтня і відстане богатий матеріал до робо-

ти. З того дві предлоги домагаються настійчово скорої полагоди а іменно бюджетова пропозиція і продовження провізоричного регуляміну.

Предлоги про службову прагматику урядників змінить неперечно палата вельмож, а наколи посолська палата скоче дещо зробити для урядників, то буде приневолена до створення ся до домагань палати вельмож і предлоги правителства.

На діяльність державної ради буде мати великий вплив німецько-чеське порозуміння. Наколи поведе ся довести до ладу се порозуміння у вересні, збере ся ческий сойм на коротку угодову сесію для затвердження зробленої угоди. Чи се порозуміння німецько-чеське вилине також на новий склад парламентарних сторонництв в державній раді а також і на зміну або обнову кабінету, годі ще тепер на певно сказати.

Не менше важним питанем є справа урухомлення галицького сойму, котре укр.-руський парламентарний Союз робить залежним від розвязки справи українсько-руського університету і сім'ової виборчої реформи. В перших днях вересня має відбутися засідання комісії для виборчої реформи, а в справі українсько-руського університету переговорювали пос. Н. Василько з бароном Гайнольдом і з міністром д-ром Білінським, котрий, як звіщають, має бути посередником в польско-руських переговорах.

Угорщина готовиться і соймова більшість і меншість до осінньої сесії. Наколи можна вірити днівникарським запевненям, то мир між більшістю і опозицією, котру гр. Тісса викидав з засідань, можливий лише після усунення гр. Тісси із становища предсідника палати і після визволення пос. Ковача і заставони процесу проти него за атентат на

предсідника палати. Другою болячкою Угорщини є хорватський процес політичний закінчений засудом Юкіча, що стріляв на правителственного комісаря Чувая, на кару смерті, а молодих, малолітніх учеників на тяжку вязницю. Чи тим способом втихомирити ся страшне роздратовані Хорватів проти мадярської самовлади, можна дуже сумішати ся, а відносини в Хорватії того рода, що вимагають чим скорішо уздовлення, бо се відбиває ся і на відносинах в Боснії Герцоговині і на становищі південнослов'янських а особливо хорватських послів в державній раді.

На заграниці від і почати починають нагромадженні там грізні хмари розсуватися. Поїздка французького міністра-предсідника до Петербурга не прибрала такої демонстраційної прикмети проти тридержавного союза, як се бажали її надати в Петербурзі і в Парижі. Рішучо заперечено вістям, начебто росийсько-французький договір маринарський має таку ціль, щоби легше перевести російські домагання в дарданельські справи. Рівночасно насипла вість в Балкану, що не заключено ніякого союзу між Болгарією, Грецією і Сербією. Такий союз був бы очевидно лише оружем в руках Росії, а для Австро-Угорщини виринули би із сего далекосяглі послідовності. Болгарський король має тепер беззастяно всяки діла у Відні і тому тим менше як перед тим має охоту давати ся воловодити Ізвольському.

В Туреччині також починають відносини поправлятися ся. З Царгорода звіщають, що може дійти до порозуміння між турецким правителством а уміреними молодотурками. Се було бы великою користно для Туреччини. Усобиця в Туреччині в нинішніх обставинах могла бы довести лише до занепаду держави.

Альбанці також бажають довести до порозуміння з турецким правителством. Они предложили свої домагання, котрі стають певним доказом, що они бажають лише своїх народних прав а не думають відривати ся від Туреччини. Домагаються ся лише, щоби їх обезпечено проти визиску і гноблення турецкими властями та щоби призначено їм свободу народного розвитку. Як звіщають звідтам, між правителством альбанців мало вже дійти до порозуміння, а се був бы незвичайний успіх нового правителства, колиби ему повело ся зовсім втихомирити зворушеній край. Таким способом щезла би для Італії надія користуватися ся внутрішнім розладом Туреччини.

Католицький съвітогляд відноситься в останніх часах три великі побіди: парламентарні побіди в Баварії і в Бельгії і виборчі успіхи в громадських виборах у Відні. Побитий жидівсько соціалістичний союз у Відні погодив ся із сим вислідом, однак в тамтіх краях ліберально-соціалістичні союзники не можуть переболіти пораження і викликають ворохобні, яких не бувало в Баварії і в Бельгії.

В Бельгії приготовляють соціалісти генеральний страйк робітників, а в Баварії, котра така горда на свою самостійність, посунув ся один шляхетський прислужник проти католицьких живел до того степеня, що проти Баварії накликав помочи Німецької Держави. Однак сі ворожораня проти католицьких живел не мали поки що відемних наслідків.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

Аркадій Аверченко.

Криві Кути.

Глава I.

Призад.

Ученик VI. класи харківської гімназії, Поползухін, пріймав в характері інструктора, до села дідича Плантова, „Криві кути“.

Іхати прийшлося вісімсот верстов зеленицею, вісімдесят кінами, а вісім йти пішки, бо візник з невісімкою причинами нагло показався до той міри пляним, що звалив ся на коня і погрозивши Поползухінові брудним кулаком, в ту мить заснув.

Поползухін потаців клунок в руках і втомлений та розстроєний під вечір добрив до села „Криві кути“.

Якось дівка виглянула з вікна офіціни а побачивши її, впала на землю і з грізним криком полетіла до двора.

Підстаркувата жінка вискочила па гапок, сипеснула руками і підсікаючи на ході, побігла в зарослий, глухий сад.

Маленький хлопчик осторожно висунув голову крізь двері голубника, а побачивши ученика Поползухіна з клунком в руках, показав язик і гірко зарідав:

— Щоб ти прояв, собачий учителю! Даром я украв для візника Афаназія фляшку горівки, щоби він завіз тебе в ліс і кинув. Підожди, обілю я тобі одяг чорнілом!

Поползухін погрозив єму пальцем, увій-

шов у хату, і не стрінувши нікого, сів на деревляні канапу.

Хлопець сімнайзятьлітній вийшов з брудною тарілкою в руках, на вид гімназиста став і довго стояв так, оторопілій, з видаленім зі страху очами. Постоявши, пустив тарілку, кляк, позирав черепки в кишенькі від сподень і пішов.

Увійшов товстий чоловік в халаті з люлькою. Попікав її задумчиво, розігав волосатою рукою дим і сказав грімко:

— Мабуть се єсть сам учитель. Приймав в клунком. Так. Сидить на канапі. Значить ся, брате Плантов, учитель до тебе прийшав.

Обявивши собі самому ту ю новість, дідич Плантов урадував ся, засутив ся, сплеснув у долоні, і затанцовав на товстих ногах.

— Гей, хто там? Копачук, Павло! Заберіть во їго клунок! А що, пане вчителю, граєте в „кончіні“?

— Ні, — відповів Поползухін — але ваш малий показав мені язик.

— Вибю. Се не трудно. Різдається карти.. ходім, я вам покажу.

Вхопивши Поползухіна за рукав, вів по тягнув єго в середині комнati; в ідаліві наткнули ся на нестару ще жінку, в темнім кафтаві.

— Пошо ти его тягнеш? Мабуть знова зі своїми проклятими картами. Лучше ти єму дав відіхнути і вміти ся в дороги.

— Здорові були, добродійко. Я є учитель Поползухін, з міста.

— Ну, що робить — вітхнула она. — Чи мало з ким так бував. Лучають ся іноді із між учителями гарні люди. Тільки ти у нас, будь ласкав, небіщиків не ріж.

— Пощож мені їх різати? — здивувався Поползухін.

— І я так кажу. Пошо їх різати? Перед Богом гріх, а перед людьми сором. Іди до себе, та обхари принайменше лицце. Пилом прішло.

Такий був перший день приїзду гімназиста Поползухіна до дідича Плантова.

Глава II.

Триумф.

На другий день, по обіді, Поползухін, сидячи в своїй комнati, чистив мілом блюзу, облиту чорнілом. Малий Андрійко клячав і гірко плакав, перериваючи отсю роботу спробами витягнути при помочі зубів маленький цінничок, забутий в стіну, на висоті єго носа.

На противоположній стіні сидів в талію карт дідич Плантов, дожидаючи, щоби Поползухін скінчив свою роботу.

— Наука доволі тяжка річ — говорив Поползухін.

— Знаєте ви, що таке тригонометрія?

— Ні.

— Десять літ треба її учити ся. Альгебру сім з половиною, латини десять. І єще до чорта нічого не знати! Професори по двайцять тисяч беруть у рік.

Плантов, підперши щоку рукою, слухав уважно Поползухіна.

— Так, тепер інший народ. — Всю знаєте. Ви на граммофоні вмієте грать?

— Як то грать?

— А так. Прислав мені тест на іменині від города граммофон. Є така труба, кружки, але як на ньому грать, чорт єго зпас.

Допись з Сяніччини.

(Москово-більська і схизматичка пропаганда по школах, бурсах, пансіонах і поза школою. — Валив „батюшок“. — Учителі-московічі й учительки; потреба рішучого протиділання).

Слідку за пропагандою право- і цареславя на Лемківщині. Слідку не від нії.

Майже десять років споглядаю на того страшного рака, котрий точить і точить свою відвічну землю і не бачу ніяких зарад, ніяких противіділань.

В послідніх часах доперва ми отямися.

Так... так... в послідніх часах!

Ше пару років назад відомо з тих „Львова“ й не зглянувся на сю бідну, безтаку Лемківщину.

Ні ми — ві правительство не уявляли собі того, що тут на Лемківщині діє.

Чи суд, чи гімназія, чи податковий уряд, чи пошта, чи парохії, чи народні школи — все обсаджувано або Поляками або рінними русофілами. Русофіли розуміли ся на своїй справі, самі просились на посади осьтут, горнулись на Лемківщину мови до меду. Збліщались, зростали, робили, працювали кождий на свій спосіб, кождий у своїм заводі а власні й ми дивилися на се з прижмуреними очима й ми сего всього не бачили..

Ми? Ми обминали Лемківщину як зарежене повітре! Нам відавалось, що піти в Сянік, Горлиць, Новий Санч — се уже кара „кара ze wzgledów służbowych na Mazury“!

Ми підносили крик а правительство улягало у своїх „перепесенях“ будо осторожніше а деколи й зісім уставало.

І ми про Лемківщину забули. Она аж кипала від русофілів і робота йшла. А Українці? дістя Біг, хиба на лік був бісий найшов, і ще кілька років тому в зад перший ліпши робітник в Сяніці був бі й почислив на одній руці, на тій самій руці, на котрій машина відтяла єму ще два пальці при роботі.

І аж в послідніх роках відмінилось. Розлучили відкликі до суспільності пішли у „Руслані“. За „Русланом“ пішло „Діло“ далі „Народне слово“, „Свобода“ і ми таки о памяті ся.

Очи нашої суспільності та правительства звернулись таки на нас, як одні, так другі очуяли і пробудилися і розглянувші важніші справи, побачили, що може зацікавити, що огонь підложений душегубами таки на добре обгорнув наше добро і багатство і треба дуже тяжкої праці і невисипущої роботи, щоби єго пригасити...

* * *

Щож вам робити, щоби протидіяти?

Яких середників ужити, щоби Лемківщину від загибелі ратувати? Поставмо справу раз ясно, отверто, щиро, без огляду на то, чи

Він всунув в ціліну іглу, наложив кружок і накрутів пружину.

Всі охнули: а труби чути було мужеський голос, як верещав: „вийду на річенку“.

Блідий від гордості і уповні почуттям власної могутності, стояв Поползухін коло грамофона, і деколи тільки, холонокровно, як досвідному майстрові годить ся підкручував регулятор тонів.

Дідич Плантов поплескував себе по бедрах, вигукав і підбігаючи до кожного, говорив:

— Розумієш, що се такого? Людський голос в трубі! Андрійку, бачиш, бовване, якого ми тобі вчителя вишукали? А ти заєдно по дахах лазиш. А ну, єще дещо заграйте, добрішо Поползухін!

В дверах товнила ся служба, з лицями вакривими від здивовані і страху: дівка що вилетіла вчера крізь віно, хлопець, що збив таїль, і навіть і продажний візник, що змовився в Андрійком, щоби погубити учителя...

Потім, скрадаючись, підійшла вчерашина підтаркувати бабуся... Глянула в комінату, відріла учителя, блискучу трубу, сплеснула в руки і підскакуючи утікла в сад.

В „Кривих кутах“ она рахувала ся най-полохливішим, найдакшим і найглузшим со-творінем.

(Конець буде).

противній і нашій стороні се сподобає ся — чи її, без огляду на то, чи її може навіть й декого з наших не порушимо. Безпощадно відкріймо наші рани безглядно, а може найде ся ще лік на ратунок.

І річ природна, що одною статию не огорнемо всеї Лемківщини відразу. Занадто поважна се річ, щоби її чимнебудь там збути.

Зачемо від Лемківської столиці, а даеть Бог пізніше посунемось дальше і дальше і передемось так по цілій нашій безсталаній Лемківщині.

Щож деморалізує осьтут нашого Лемка?

Річ певна, що вічно інше, як лише підпольна агітація здеморалізованої русофілової академії, молодежі, русофільського съвященства і почасти учительства та місійского урядництва. Ніяка може інша провідна гімназія не кріє в собі тілької московської огиди, що сяяцька. Здавен давна Сянік був в того і знаний і славний, що де не витримав якийсь рукою русофіл від Станіславова почавши а на Новім Сацічі скінчивши, він опинявся в Сяніці, тут кінчив гімназію, тут осідав стало, тут вів дальше підпольну роботу! Бо її щасливі часи були для них в Сяніці. Директор, великий приятель всякої молодежі, був помічним кожному. А в самій гімназії були самі Поляки, а в Руспінів ріані русофілі, які не скривились зовсім зі своїми переконаннями. Було їх все найменше трохи, один певний, сталий та катехіз несогірішій, член або голова всяких „обществ і преподаватель“ наук релігії і рускої мови.

Яка там була ся наука — годі тут розводиться. „Значеніє пісні обрядових“, толковані з німецького, і такі інші теми шкільних задач — говорять за себе. Досить, що гімназія з того огляду та заснітилась, що коли власті полаються і прислали відповідного учителя, було в цілій гімназії до 180 москалів а 2 (словами двох) Українців. Та її що далі? Наука української мови пішла вправді правдивою дорогою, но щож значив вплив учителя у самій гімназії супротив впливу зовнішнього, якому підлягали учні в місті? Майже вся молодіж ходила собі безкарно до „Народного Дому“. Уряджувала собі там бенкети, забави, сходини забавові т. зв. „чайні вечери“, які „научні“ та політичні! Безкарність і безлаїчність дійшла до тієї степені, що навіть у часописах оголошувала свої „організаційні“ сходини, означували місце й час й дальше нікого не боялись. „Бурса русская“ була таким осередком, де малих і не-певних „виховано“, де „ізучали“ ся учні під доглядом спровадженої московської „руського язика“, історії і літератури. Гімназійні сіві, котрі сперш відвідували в гімназії, перенесено до „Народного Дому“, створено осібну бібліотеку для гімназійної молодежі, в которую відомо зі відповідних властей не мав спромоги до тепер заглянути, заложено „запромовий фонд“, з которого уділювано деморалізаційно лиши підпомоги таким, що в агітації між товаришами виріжалися. Та прийшли часи гірші. Занадто велике військове звернуло бачнішу увагу власті і бурса підпала під надаїр. Сего „русофілі“ не стерпіли. Бурсу „розвязано“, та від розвязано, бо ті самі учні лішилися, та сама господина, ті самі меблі, ті самі „пособія“, ті самі „навітії“.

Щоби однак зі своєї „опіки“ не спустити й „девушок“, закладають „дівочий пансіон“, спроваджують для того пансіона завзяту московку і вправляють тут те саме, що передше у бурсі. Ріжниця лиш отся, що родина збільшилась. Студенти гімназійні познакомились скоро з „девушками“, розпочались спільні сходини, забави, вечери... наука пішла вперед, широка русская „натур“ причікає в цій нагоді. А власті знов на те замкнули очі. Коли зі сторони гімназійної власті починають певні кроки, щоби сему запобігти і кількох прогнозів геть, а решту остережено, пані директорка Древінська не звертала звісімна се увагу. Її байдуже було, що там учениці пішли виділової або приватної семінарії робили. Її байдуже й було, що під її оком пропагують ідею ворожу Церкві і державі. Думасмо, що новий інспектор в скобі пана Качоровського звернє бачнішу на се увагу і не допустить до апархії. Та не забути, що в послідніх часах звернено увагу й на народну школу.

Самі академіки отворили собі окремий курс приготовний до гімназії і то так тайно, що дівчий час ніхто й не знає, що єствує подібна „бурса“ в московським нарибком. А таєдіна єствувала, діти наші попали в демо-

ралізуючу „опіку“, щоби відтак для нас раз на все занапаститись. І що ж з того всього? Ото се, що нас тут добиває. Кільканадцять абитуриєнтів, завзятах русофілів виходить рік-річно з сяніцької гімназії і остає на місці. Десь все для них знайде ся якесь там місце. І розивають ся они по селах, агітують на свій спосіб, а чого не докінчати — доробляють ті десятки і сотки учніків, котрі в неділі й съвята розіїжджають ся по селах і агітують по свому. А „девушки“ знов по свому. Ось в чим наше нещастя. Ось де шукати одні з причин сеї шаленої агітації у користь царе- і православя. Переповні тим духом молоді сили розсипують ся по селах і пропагують се, чого научилися у тих бурсах сяніцьких, бібліотеках, „обществах“ і інших подібного рода закутках. А бідний Лемко слухає, вірити своїм синам зі школ съвято і їм піддає ся, а

план науки в женських гімназіях основно, а се в чотирох низших класах заведено план науки рівний у всім пансіонах низшої реальній школи без начеркової геометрії, або реальній гімназії без латини, але з французькою мовою від I. класи. В порівнянню з дотеперішнім планом науки стають ліцеї значно трудніші, особливо що до науки математики, фізики і по часті природи, яких учено доси в ліцеях лише по пансіонах низшої класичної гімназії перед її реформою. За те зискує ся те, що по IV. класі ліцеї будуть могли учнів переходити прямо або до V. кл. ліцея, або до V. класі реформованої реальної гімназії. Уступ згаданої міністерської розпорядку, котрим позволяє ся по IV. кл. ліцея переходити до V. кл. реформованої реальної гімназії, звичай в німецьким оригіналом ось так:

„Auf die IV. Klasse werden z. B. an einzelnen Orten vierjährige Kurse zur Vorbereitung für das ordentliche Universitätsstudium nach Art der Oberstufe des Reform-Realgymnasiums aufgebaut werden können, in welche die Schülerinnen nach Beendigung der IV. Klasse unmittelbar eintreten und in welchen sie ohne Überlastung zur reformrealgymnasialen Reifeprüfung geführt werden. Je nach den örtlichen Bedürfnissen werden diese Kurse entweder als zweiter Ast neben der V. und VI. Klasse des Mädchenlyzeums bestehen können, oder sie werden mit den vier unteren Lyzealklassen allein zu einer besonderen Anstalt, einem Mädchen-Reform-Realgymnasium, ausgebaut werden.“

Шкода, що про те, що було оголошено в липці с. р. в наших часописах, неначе би по VI. класі ліцея можна було творити дворічні курси з правами державних шкіл до приготовлення до матури реформованої реальної гімназії, ані в сім, ані в жаднім іншім уступі найновішого міністерського розпорядку про ліцеї нема ніякої згадки; як би справді такі дворічні курси були можливі, то безперечно скористали би з них вже й деякі сегорічні матуристи ліцеїв.

o. Спиридон Кархут.

Білька слів про типи середньої школи в Австроїї.

Реформа середнього шкільництва в Австроїї розпочата в 1908 р., а покінчена розпорядком міністерства просвіти з дня 14. червня с. р. ч. 27.344 дотично нових наукових пансіонів в женських ліцеях, по часті задержала, а по часті утворила отсі типи середньої школи: класичну, реальну, реформовану реальної гімназію, реальну школу і женський ліцеї. З огляду на те, що в нас засновув ся тепер що раз більше приватних середніх шкіл, як мужеских так і жіночих, таї що се як раз пора, в котрій родичі застосовують ся над вибором шкіл для своїх дітей, не від річ буде, думаю, сказати кілька слів про обсяг вимогів, більшою або меншою приступністю для молодежі та практичні користі кождої поодиноко із згаданих шкіл. І так класична гімназія узагляднє тепер більше, ніж передше, реальні предмети, як географію, хемію і науки природи, та дас також спромогу вчити ся рисунків як обовязкового предмету. Притім, задержуючи греку і латину, образує на недостижній літературі Греків і Римлян та розвиває умі так, що нічо в тім дивного, що поворот до студій над скарбами літератури тих народів відродив в XVI ст. культуру Європи та спричинив усю теперішню. Шо нійважніше, класична гімназія дає вступ до всіх без вимкнів висших і заводських наук без найменших обмежень і без перетяжки шкільної молодежі.

Найближче сего типу середньої школи стоїть реальна гімназія, котра ріжнить ся від класичної гімназії передусім тим, що замість греків має французьку мову від IV. класі, а кромі того ще деякі предмети, котрих класична гімназія або зовсім не має, або лише в меншім обсягу, а се пачеркову геометрію, рисунки яким предметом беззглядно обовязковий, хемію в VI. і VII. класі, географію і науки природи у всіх класах аж до VIII. кл. включно. Тим самим сей тип середньої школи від класичної гімназії значно тяжіший, а користі з него практичні, як може хто думати, зовсім не більші, бо вступ до висших наук по скінчену сеї школи подекуди обмежений, а що тиєвася французькою мовою, то на стілько, що було би кому потрібне, можна єї налаштити як надобовязкового предмету і в класичній гімназії. Шо до трудностей для молодежі, то ще некорисніше представляє ся реформовано реальні гімназії, бо в її чотирох низших класах обовязує пансіон науки низшої реальній школи, є тут отже наука французької мови від I. класі і начеркова геометрія від II. класі, а відтак треба пограти в її інші предмети гімназійної науки вичерпати з немалою напругою приспіаній для гімназії матеріял в латинської мові щойно в чотирох висших клас

Альбанцям Портою, викликують в Болгарії, Сербії і Греції занепокоєні що до упослідження їх народності. Щоби в час запобігти сему негодованому між балканськими народами, візвав гр. Берхтольд великомістру до виміні думок. Як вислід сеї виміні думок могли бути пороблені в Софії, Аtenах і Білгороді прояснюючи і успокоючи, а в Царгороді захочуючи енунціації що до дальнього веденя політики в Туреччині, узглядяючої інтереси національності.

В Англії прийнято прихильно ініціативу гр. Берхтольда. Бюро Райтера доносить, що Грей заявив, що було би щастем, коли б ініціатива гр. Берхтольда привела до втихомірення забурень на Балкані і привернення мира в Туреччині.

За те в Парижі негодують на австрійського міністра. Після „Temps“ предлога гр. Берхтольда може погрішити австрійско-російські відносини; також в Царгороді вважають ініціативу національного міністра вмішанім у внутрішні турецькі справи.

ШРОСИМО ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ.

НОВИНКИ.

— Календар. В середу: руско-кат.: Еміліана еп.; римо-кат.: Кириака. — В четвер: руско-кат.: Матея; римо-кат.: Тимотея.

— В день уродин цісарських, в неділю відбула ся в архікатедрі Храмі съв. Юра торжественна Служба Божа відслужена ВПр. О. Офіціялом А. Біледким при участі об. Крільопан. На богослуженню явили ся власти світські і автономічні. На янівських оболонях відбула ся полева Служба Божа, на котрій явила ся усі львівська залога військова. — Після Служби Божої складали представники властей, корпорацій і товариств на руки Г. Е. Намісника благожелання Е. В. Цісареві. З Христ. сусп. Союза явили ся радник Двора Ол. Барвінський і радник кр. суду Романович. О 4-ї годині відбув ся у Г. Е. Намісника обід в 70 осіб, між котрими з Русинів були ВПр. о. митрат Білецький, радник Двора Барвінський, директор Федак і радник Кивелюк. Під час обіду вийшов намісник тоаст в честь Цісаря.

— Цісарські уродини святковано торжественно в цілій монархії і в всіх австроугорських кольоніях за границею. У Віднії були улиці прикрашені хоругвами, на полях вправа па Шмельцу відбув ся військовий обід; в церквах відправлено Богослуження.

Цісар був в Іспанії перед полуднем на Службі Божій, а оціля приймав желані від членів цісарської родини. По полудні відбув ся родинний обід, під час якого кн. Люпольд баварський вийшов тоаст в честь цісаря; Монарх дакував в короткій бесіді, всі учасники обіду одержали в дарі срібні статуетки представлюючі цісаря в однострою власника полку стрільців.

— Конференції австрійського епископату відбудуться у Віднії в надолітті с. р. Будуть обговорювані також галицькі релігійні справи, особливі справи протиділania православній пропаганді.

— З могил Кулішів. В хуторі Мотронівці на Чернігівщині поховано Пант. Куліша, О. Кулішеву і Білозерського. Після смерті Куліша дружина його Ганна Барвінок в продовж 13 років щорічно упорядковувала на могилі 27. ст. липця панахиду. Торік, перед смертю, Ганна Барвінок заповіла, щоб панахида на могилі відбувалася і після її смерті. Рідня покійної і прихильники, виконуючи заповіт, зібрались і зійшлися, щоб відправити традиційну панахиду і в сім році. Не зважаючи на те, що з ранку падав великий дощ на панахиду, прибуло народу досить багато: були приїзди з Галичини, Полтавщини, Курска, Чернігова, Борзни, Оленівки, Прохорів і ін. сел. Оставались коло могил через дощ не можна було, люди лишилися ждати панахиди у хуторських хатах, від стріхіо і т. д. Панахида відбула ся біля могили, під дощ тільки о 5. годині. Могила була опорожнена земсвом: огорожа помальовано, кругом великого хреста зроблено фундамент, на могилі посажено барвінок і ін. квітки. Співав аматорський хор. Фотограф зробив знімки. Прибувши сюди з Галичини М. Венгжин мав сказати промову, але помічник справника рішучо заборонив говорити. Після панахиди помічник справника

зробив наказ хазяйнові хуторського будинку не пускати людей до хати, але розпорядження се не мало сили — люда увійшли в хату, а гості сподар, нічого не відівніши з натовном, заявив, що він не може вигонити людей на дощ. Люди розійшлися і розійшлися тільки о 6. год. На панахиду привезено книжок і листових карток про Кулішів, але они не продаються через дощ. Із разом виявилось, що борзенське земство взяло на себе обов'язок держати в порядку в 1912 р. могили Кулішів. Щож до музея ім. Куліша, то буданок сей тепер належить до приватної особи П. Лукаш, яка була згоджена передати его громадянству. Опікуном спадщини Кулішів згодився бути голова борзенської повітової управи д. Білозерський, котрый обіцяв подбати про охорону рукописів і книжок, які остались після смерті Олександра Кулішевої. Сі річ після смерті Ганни Барвінок опечатано і зберігають они при борзенській поліцейській управі. Питання про називу борзенської кусто-вецької школи іменем Куліша може бути порішене земським зібранням в подачею ва царські затверджені.

(„Рада“).

— Пам'яті предтеч російських шпигунів, апостата Ів. Наумовича, чоловіка, що починив своє кайнівне життя чаркою отрути, присвячує „Галичанин“ (ч. 177.) саме в переддень цісарських уродин величезну похвальну статтю, прикрашаючи її портретом сего руского Юди. Сим вчинком виставив собі „Галичанин“ і гурток людей, яких він заступав, знаменне съідоцтво. На жаль, до сих людей, що в їх імені промовляє „Галичанин“ належать також люди високо в Церкви поставлені, як о. Білецький, крил. Пакиж, об. Мишковський, Кобилянський, Дорожинський і т. д. Щож они на се? Чи гординя не обезпечено цісарських торжеств величанням апостата, зрадника руского народу і шпигуна „заприязненої“ російської держави? Чекаємо їх відповідь.. Також навіть „Прикарпатська Русь“ не поважила ся на се!

— Православе на Лемківщині. „Прикарпатська Русь“ пише: „Селяни із Чорного, Незвісова і Липни, заявивши про свій перехід на православ, держать ся дуже бодро (!). Адміністратора, яким є о. М. Машковський з Розтаяні, народ бойкотує. В неділю 11. серпня с. р. відправив він Службу Божу в Незвісії в присутності жінки, матері, шурини, одного студента, що сповняв роль дячка, паламара, дзвонаря, і двох жандармів і оповістив, що на слідуючу неділю знову в присутності ц. к. жандармів (?) приде до церкви в Липні. Три похорони відбулися без съявленника і лише при многотисячнім (?) зборі народа“.

— В іншім місці статті „о православному движенні в Галичині“ пише „Прикарпатська Русь“: „Під сю пору справа приняла такий оборот, що про спінене православного руху на Лемківщині не можна й думати. Епіскоп Чехович прискорив (?) довіріваний православного питання (!) на Лемківщині Політика зупинився в Галичині потерпіла фiasco, она зруйнувалася унію. На розвалинах (?) уніїтської церкви зачинає повставати православна церков“.

В сій самій статті (звісного Шавинського) згадується автор, що коли би власті хотіли переслідувати православну церков, то ціла Європа стане в її обороні. Tableau.

— Хто уживав товарів з маркою Р. Т. П., причиняє ся до піднесення поваги Товариства і піднимав жертву фабриканта на рідину школу.

— Напад божевільного на віденського епископа на супрагана. З Відня доносять, що в неділю напа коло 11. год. перед полуднем на епископа супрагана о. Пфлюгера незвісний мужчина і зірвав його тяжко ножем. Епіскоп ішов саме тоді в товаристві слуги архієпископської палати до церкви св. Стефана на богослуження з нагоди роковин уродин цісаря. Арештований опришок не хотів подати свого імені, з палерів, які при нім найдено, виходить, що він зове ся Герман Пріц і був недавно в заведенні для божевільних в Іббс. Ціле майже своє життя перевіз він будто в вязниці, будь в заведенні для божевільних. Для 18. с. м. випущено его як здорового зі згаданого заведення. Від тоді не мав він ніякого заняття. Божевільний заявив, що хотів убити кардинала Нагля, але стрінувши Пфлюгера змінив свій намір. Причини сего діла не може подати, думав, що має перед собою кард. Нагля. Стан здоровля епіскопа досить добрий, рана

Рентгена. Опрацька віддано до вязниці краївого карного суда.

— Великі зелінчи обманьства. З Krakova доносять про викриті нових зелінничих обманьства. Іменно на стації Гжегоржівка луцькі постійно від довошого часу зелінничі крадії і за кождим разом доношено поліції, що якісь незвісні злочинці окрадають вози при помочі підроблених ключів. Всікі поліції доходження були безуспішні. Пошкоджені адресати зголосували ся в уряді, уряд потверджував убиток товарів і дирекція виплачувала відшкодування. Віденські власти звернули вініциу увагу на дуже часті рекламації і зарядили несподівано трусеницю, яка видала зовсім неожидані висліди. Доходження виказали іменно, що всі зголосувані крадежі були видумані. Стверджено, що купці-адресати були в змові з зелінничими урядниками. Купці зголосували мінімий убиток присланих товарів, хоч в дійсності все було в порядку, а урядники се потверджували. Одержаніми в сей спосіб відшкодуваннями ділилися купці з урядниками. Кількох урядників мівістеріальна комісія зараз засупендувала. Кілька осіб арештовано. Сю сирав віддано судові. Шкоди зряду зелінниць виносять десятки тисяч.

— Дві зелінчи катастрофи. З Перемишля доносять, що на стації Баконичі недалеко Перемишля зустрівся 16. с. м. по год. 11. перед полуднем особовий поїзд, що йшав з Перемишля до Хорова, з машинистом, яка сама вертала до Перемишля. Наслідком зустрічі кілька возів ушкодило ся. Першій від майже зовсім розтрощений. З поміж подорожників вколо 30 осіб ушкоджених і покаліченіх, з них 2 тяжко. Тяжко покалічений в Волод. Екерт, купець з Нового Міста, та Ст. Задерко, мулляр з Перемишля. Їх заосмотріли зелінничі лікарі, що прибули на місце катастрофи окремим ратунковим поїздом і відстали до щиталя. Лекії покалічені є: Л. Готесман, Й. Томчик, Р. Ліберман, Р. Гнат, Х. Фрайнд, Ш. Гебель, Е. Герц і Е. Вуйцік. Крім сего кільканайцять осіб дізнало нервового потрясения. Вина за сей випадок паде на машиніста льокомотива Вайта, що йшала сама. Вайт від пози марку безпеченства. Сейчас по катастрофі є засуспендовано.

Друга зелінча катастрофа луцька. В неділю 11. серпня с. р. відправив він Службу Божу в Незвісії в шляху Львів Підгайці. Наслідком підмулення шляху, чи може наслідком злочинного відкручена шруба, вискошила із шин: машина, службовий віз і два вози особові, та звалилися в яругу. При тім кільканайцять осіб покалічило ся. Говорять, що два подорожні згинули, але певних вістей про се нема. Причини катастрофи не знати. Найгнівніше доді підмутили шлях, а треба знати, що будова того шляху страшно дрантити. Земля усував ся, мости і містки все треба направляти. Можливо також, що хтось порозкручував шрубу при шинах. Догляд на тій приватній зелінниці дуже недбалий. Вистане подати, що на деяких стаціях при поїздах не відбувається урядник служби, бо є лише один урядник діній, котрый не обов'язаний робити нічну службу. Система ощадності мгнеть ся і тому часто луцькими на тім шляху ріжкі пригоди.

— Утеча жидівського банкіра. З Калуша доносять, що тамошній „промисловець і банкір“ М. Шпівдель, директор банку, оголосив банкroцтво і утік. Недобір виноситьколо 1.200.000 К. Межи нашими Шпівдель „зарвав“ також всі щадничі вкладки в своєму банку, на суму коло 400.000 К, кривдачі в сей спосіб найбільші одиниці. Велику шкоду потерпіли також львівські фінансові заведені

і есконтери, які уділяли Шпіндлеві кредиту.

— Давні малюнки. В Гадячі, в семі Макаровського, українського письменника 1-ї половини 19-го віку, збереглися давні історичні малюнки (числом коло 10 ти), писані на по-лотні олійними красками. Між тими малюнками є портрети Богдана Хмельницького, Петра I-го і інших. Одан з малюнків нащадки Макаровського називають „Семі Карла 12-го“;

там намальовано скілька осіб, деякі з них грають, інші співають, убрані на сих постах доволі штучні, відповідні початкові 18-го століття. На жаль всі портрети їх чинші малюнки (на теми біблійні) дуже потемніли, так, що ледві можна розібрати обличя. Се стало ся не стільки від давнього часу, скільки від того, що власниці тих малюнків, дві старі пані Макаровські „оберігаючі“ малюнки часом про-

мовляли їх якоюсь особливістю водкою, либо небудь способом можна було ті малюнки оживити, щоб они не були такі темні, і тоді може на деяких малюнках виявилось би щось особливо інтересне.

Нащадки Макаровського живуть у тім садмі дворищі, де жив і письменник Макаровський.

— Зудар корабля з ледовою горою. З Ново-го Йорка доносять: Англійський корабель „Корсікан“ зударився на схід від Belle Isle в великою ледовою горою і поважно ушкодився. Мамо сего вирушив без помочі в дальшу дорогу. Лише завдяки сему, що „Корсікан“ плив помало і обережно, обійшло ся без великої катастрофи, яка могла була дорівнати розмірами катастрофи „Титаніка“.

— Заострене при іменуванні резервових офіцієрів в Австрії. Міністер війни видав заострене що до вибору однорічних добровольців на резервових офіцієрів. Поручав ся офіцієрському корпусу, щоби чинні фіцери жили близше з однорічними добровольцями і углядювали не лише їх військові спосібності, але також їх товарискі і суспільні прикмети, та звертали увагу на круги, в яких обертаються резервові офіцери в цивільній стані. Офіцієрському корпусу поручено звертати більшу увагу на приватні відносини кандидат

Оден грім удалив в господарські забудови на передмістю Шляки, наслідком чого повстав огонь, який, на щастя, удалося загасити.

— 200 капелюхів річно. Актриса театру Міхель в Парижі, Раймунда Аріель, є не лише одною з найкрасіших, але і найстрійнішими в Парижі. Недавно обжалувала її моднярка перед судом за невирівнані рахунки. В розправі виявилося, що Раймунда зуживає річно по 150—200 капелюхів, а платить лише за 40—50. Що ж ви робите зі зношеними капелюхами? — спитав її судия. — Справді не знаю — відповіла — здається мені, що... гублю.

Оповістки.

— Адреса гр.-кат. уряду парохіяльного у Відні є тепер: Wien I. B. Wollzeile 25. I. St.

— Відзначене міністрів. Міністер від внутрішніх справ др. барон Карло Гайнольд і міністер скарбу Залеський одержали ордер Зелізної Корони I. класи. Міністер красової оборони Георгій іменуваний власником 15. полку піхоти.

— Іменування „Wiener Ztg.“ оголошує: Міністер внутрішніх справ іменував старшими повітовими лікарями повітових лікарів: д-ра Теоф. Баковского, д-ра М. В. Шайновского, д-ра Кир. Дольницкого і д-ра Ром. Малачинського.

Львівський вищий суд красивий іменував старшими капцелярійними офіціялами ad personam: Мих. Галацкого в Коломії, А. Коцловского в Кутах і Ром. Ткачевича в Галичі.

Всячина.

— Месть коня. В Москві лучався недавно такий випадок: Паній візник, Карніков, вертаючи в ночі до дому, знущався над конем, блохи його немилосерно. В дома візник випрямив коня і хотів завести його до стайні; однак кінь нечайно кинувся на свого пана, повалив його на землю, та почав толочити копитами і кусати зубами. На крик Курнікова збеглися сусіди і виратували його від коня, однак нема надії удержати його при житті. Крім поточевіння на цілім тілі відгриз єму кінь зовсім право руку. З початку побоювано ся, що кінь є можливо скажений, але лікарі се заперечили. Кінь-містник був незвичайно зморенний, а його скіра була густо поперетинана баготом.

— Фотографоване при помочі електричного тока. З Берліна доносять: Бюро пікарського патентового уряду опустив вчера незвичайно важкий винахід. Молодий інженер М. Шмірер зладив пристрій, який при помочі електричного тока переносить в одній хвилі фотографії осіб або предметів з одного місця на друге. Найбільше хосенням буде сей винахід для ілюстрованих часописів, які зможуть сейчас одержати в цілому сьвіт актуальні фотографії і поміщувати їх зараз по випадку. Неоцінену також вартість може мати новий винахід для кримінальної поліції, котра в одній годині розішире фотографію попкуваного злочинця до всіх гранічних стацій. Недавно донесено про подібний винахід інж. Корна, однак сей винахід має багато хиб. І так передовсім треба насамперед відфотографувати даний предмет, або особу, після чого образ, що складався з маленьких точок, пересилано при помочі електричного тока, причім однак не одержувано зовсім точного образу.

При методі Шмірера сих хиб нема зовсім. Вистарчить на пр. уставити особу перед пристрієм, а на стації відбору одержити ся її найточнішу фотографію. Сей винахід старається тепер Ш. примінити в сей спосіб, щоби особи, розмовляючи при телефоні, могли взаємно оглядати свої фотографії на пліті, прикріплений до телефонного пристрію.

— Лили-и, а катастрофа „Титаніка“. „Титанік“ згинув — як звісно — наслідком того, що за цізно доводилося ся про величезну ледову гору, що плила проти него. Побачено є аж тоді, коли вже не можна було ці пароходи повздережати в розгоні, їх єго завернути. Однак лілік, літаючи в ночі з великою скіростю, не вдається оцінити стальний предмет, хотій якого не бачить, бо не має очей. Отже звісний винахідник і англійський природознавець п. Гірам Максім, поставив собі питання, як се діє ся, що лілік, літаючи на потемки, не вдається оцінити тіло, а так же величезний парохід, як „Титанік“, пливучи по морі і не видічачи ледяної гори, може в після ударити ся. Коли на морі є мрака, а нераз

буває она дуже густа, то парохід звільнить свою скірість і безперестанку дзвонять, боже грозить їм небезпека, що одні о другі розбіють ся, що часто лунає ся. Щоби сю задачу розвязати, спровадив собі Максім кільканадцять ліліків і почав їх лет студіювати. Опісля почав сам ходити ночами по темних комнатах, або з завязаними очима і студіював вражіння, які відносив. З тих всіх дослідів виснував слідуючу теорію: Лілік, коли літає, створює рухом своїх крил у візусі такі менші більше філі, які витворюють камінь, кинений у воду. Філі сі в за повільни, щоби творили звуки. У муhi, осі, пчоли, комара вони скоріше і творять звук; у ліліків в повільніші і звуки не творять. За се сліжать їм до орієнтації, бо розходяться кругом їх тіла, відбиваються ся о тверді предмети і вретають до їх тіла. А незвичайно вразливі нерви на їх писочку відчувають поворот сих філів і лілік знає, що перед ним є якесь тверде тіло. Сила, з якою вони філі витворюють ліліками, є великою мальною, рівна ся може $\frac{1}{10000}$ НР. Коли ж однак збудуємо електричний апарат о силі 200 або 300 НР і висилаємо ним такі філі, які робить лілік, то є філі, ударивши їх якесь тверде тіло в віддалені 10 або 20 кілометрів перед носом парохіда, вернуть до него і на якісь вражливі інструменти вказувати, що віддалені тільки, а тільки кілометрів в стале тіло, прим. ледяна гора, або інший парохід.

Ось розумоване, яке перевів в своїй голові Гірам Максім. Від розумовання до апарату вже лише один крок. Сими днями предложив він свій апарат патентовому урядові до опатентування, а завдяки єму не буде вже може подібних случаїв, що з „Титаніком“ і не буде під час мраки зустрічі парохідів і розбивання одних о другі.

Телеграми

з дні 20. серпня.

Ішль. (ТКБ). Вчера був цісар на ловах в „Offensee“ і убив три олені. Хоча лови тривали 5 годин, цісар не відчував ніякого умучення.

Відень. З Білгорода доносять, що там викликала великий несупокій вість, що австрійське військо заняло остров Дубравицю на Дунаї. „N. fr. Presse“ доносять, що імовірноходить тут о острові Темешігет положений на схід від сербської місцевини Дубравиці. Темешігет належить до угорського королівства. На тім острові відбуваються часто військові вправи.

Царгород. (ТКБ). Новий міністер від внутрішніх справ, Дамад, подав ся до димісії; здається, що ходить тут о ту саму причину, яка примусила його попередника до димісії, а іменно, ріжниця гадок що до внутрішньої політики.

Царгород. (ТКБ). Султан виготовить до великого везира рекорд в справі виборів з заміткою, що палата має заняти ся передусім релігійними справами і конституцією.

Берлін. До „Berl. Ztg. am Mittag“ доносять в Царгороді, що рада міністрів роздумує гадку перевезення б. султана Абдуль Гаміда до Царгорода з боязня перед походом Альбанів на Солунь.

Ученики нижчих клас знайдуть приміщене і материнську опіку, в домі вдови по съвященнику, б. хвиль від академічної гімназії. — Ул. Вульєка ч. 6, партер (бічна Ленартовича).

432(4)

Учитель прийме на мешкане 2 учеників з цілим удержанем і науковою. Зголосені: Львів, ул. Хотимська (побіч костела св. Елізавети) ч. 7. II пов.

429(10)

Вписи і вступні іспити до жіночих шкіл СС. Василиянок в Станіславові а то: до школи народної (4 класи), виділової і) перша класа, семінарії учительської (4 роки) і реальності гімназії (2 перші класи) відбудуться ся дні 29, 30. і 31 серпня.

Услівія прийняті до інституту слідуючі: оплата за удержане враз з школою науковою за учениці школи народної і виділової 50 К, за кандидатів семінарія учительського 55 К, за гімназистів 60 К місячно.

Близькі інформації що до заосмотрення інституту в віправу і т. п. подасті Управа Інституту на ждане письменно.

З школівним роком 1912/13 вводиться однострій, тому нових суконів спрощати не треба, бо матеріяли спроваджує Інститут і тут шкіти ся буде.

Від Управи Інституту СС. Василиянок в Станіславові, ул. Заболотівська ч. 15.

420(12)

ШЕРВОРЯДНИЙ і НАЙДЕШЕВШИЙ МАГАЗИН ТА АРТИСТИЧНО-ЮВІЛІРСКА РОБІТНІ

ВОЛОДИСЛАВ БУШЕК

У ЛЬВОВІ, УЛ. АКАДЕМІЧНА ч. 26.

Поручав всіку біжутерию, брилінти і дорогі каміні та годинники.

Заручинові перстні і слібом обручки.

Товар першої якості.

— ЦІНІ ДУЖЕ НИЗКІ. — Замовлення місцеві і з провінції виконується тривко, артистично в означенні часі і можливо най-дешевше.

403(10)

AO
АМЕРИКИ
КАНАДИ

найліпше перевозить

ЛІНІЯ КУНАРДА

у ЛЬВОВІ ул. Городецька 99.

Ціна перевезення кораблем 220 корон за дорослі особи разом з поголовним податком, а 120 К за діти понизше 12 літ з погол. подат.

Уважайте на ч. 99.

ВІДІЗД З ПОРТІВ:

Панонія з Триесту 27. серпня.

З ЛІВЕРПОЛЮ:

Найскоріші і найвеличавіші пароходи на сьвіті:

Люсітанія, дні 7/9, 28/9, 26/10.

Мавританія, 31/8, 21/9, 22/10.

Музичні струнні як: скрипки, цитри, кларнети, труби, мандоліни і т. д. а також ровери та прибори до тихе, поручав по дешевих цінах як деінде: Укр. висилковий дім „ОРКАН“ Львів, Коперника 18. Соколам і Січам, ученикам і учителям великий опуст. Також на рати.

388(20)

Альойз Йідхер

Львів, Ринок 38,
Філяя ул. Городецька ч. 14.

Найдешевший склад фарб, лякірів, артикулів гумових, будівляних, горальняних і до щоденних потреб домашніх поручав всякі товари добриної якості по найприступніших цінах.

Цінники даром і оплатно.

Товариство взаємого кредиту

„Джістер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.

Телефон ч. 788.

засноване при Товаристві взаємних обезпечень „Дністер“ в р. 1895 на підставі закону о створюваннях з р. 1873.

Одніальність членів обмежена до подвійної висоти уди.

Цілкою Товариства є уділюване кредиту своїм членам рільникам обезпеченим в „Дністру“ від більше літ.

Проценти від вкладок 4%, без по-тручення податку рейтного.

Вкладки приймає і виплачує Каса Дирекції Товариства в годинах урядових, від 8. до 2. год. в полуночі.

Кonto в Щадниці поштовий ч. 35.527.

Кonto жирове в банку австро-угор.

Вкладки щадничі К 3,468.296—

Уділи членські К 341.25—

Позички удейні К 3,916.57—

Канцелярія Товариства отворена перед полуноччю

!!! Купуйте !!!

одобреній Радою школи красовою і видавництвом „Видавництво Чина св. Василя В.“ в Жовкві підручник

А-ра Богдана Барвінського п. з. „Оповідання з рідної історії“.

Підручник обнимав 190 сторін ілюстрацій (числом 53) на кревдовім папері і 2 мапки. В гарній полуночній оправі коштує всього 2 К 20 с.

Сей підручник в першим підручником рідної історії для руских середніх шкіл